

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)

๑๐๑ ๔๒๕ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โครงการรายห้องเรียน วัดไชยชุมพลชนะสงคราม ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมืองฯ จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๑๐๑ ๔๒๕ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ (Buddhism and Peace)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต ๒ (๒ - ๐ - ๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน พระวิสุทธิพงษ์เมธี, คร.
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๑ ชั้นพุทธศาสตรปีที่ ๔ สาขาวิชาพุทธศาสนา
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisites) (ถ้ามี) -ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) -ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้องเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด วันที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <p>เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมที่เกี่ยวกับสันติภาพในทรงพระพุทธศาสนา รูปแบบและวิธีการแก้ไขความขัดแย้งในทางพระพุทธศาสนา การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคมปัจจุบัน โดยเปรียบเทียบกับทัศนะทางตะวันตก</p>
<p>๒. วัตถุประสงค์</p> <p>ก. วัตถุประสงค์การเรียนรู้</p> <p>หลังเรียนจบรายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อธิบายความหมาย หลักธรรมที่เกี่ยวกับสันติภาพทั้งในมิติพระพุทธศาสนาและฝ่ายตะวันตกได้ ๒. อธิบายรูปแบบของปัญหาและวิธีแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเชิงพุทธได้ ๓. มีความและสามารถวิเคราะห์ข้อเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบและวิธีแก้ไขปัญหาเชิงพุทธกับทัศนะทางตะวันตกได้ ๔. รู้วิธีและเข้าใจการประยุกต์ใช้รูปแบบและวิธีแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางพระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาสังคมปัจจุบันได้ <p>ข. วัตถุประสงค์เชิงคุณธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีความตระหนักถึงแนวคิดและกระบวนการเสริมสร้างสันติภาพทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและในระดับ นานาชาติ ๒. มีความสามารถในการวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยพุทธวิธีและตามแนวคิดสันติภาพได้ ๓. มีความสามารถในการประยุกต์ใช้รูปแบบและวิธีแก้ไขปัญหามิทางพระพุทธศาสนากับการเสริมสร้างสันติภาพได้
<p>๓. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๓.๑ กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอน โด e – learning ๓.๒ เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

<p>๑. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>ศึกษาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสันติภาพ หลักการและวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งแนวพุทธ โดยเน้นรูปแบบและวิธีการสัมสามัคคีและใช้แนวคิดเรื่องสันติภาพทางตะวันตกมาเทียบเคียง</p>

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความ ต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะพุทธศาสตร์
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะ รายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

<p>๑. คุณธรรม จริยธรรม</p> <p>๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างปกติสุข และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้เรียนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ นิสิตสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษาพระพุทธศาสนากับสันติภาพ โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต (๒) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญของปัญหา (๓) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (๔) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม
<p>๑.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนากับสันติภาพ - สอดแทรกในเนื้อหาวิชาเรียน - การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของชีวิต ทำงานกลุ่มในชั้นเรียนหรือในวิชาเรียน
<p>๑.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชาวรรณคดีชาดก - ประเมินพฤติกรรม โดยเพื่อนนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน - พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา
๒. ความรู้

<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>-มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณคดีชาดก</p> <p>-นำวรรณคดีชาดกไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต</p> <p>-เข้าใจพฤติกรรมมนุษย์ และมีแนวทางการแก้ไข โดยใช้กรณีศึกษาจากวรรณคดีชาดก</p>
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอ โดยนำมาวิเคราะห์และสรุปในการนำเสนอ และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>- กิจกรรมนอกห้องเรียน (ศึกษาดูงาน) สอบปลายภาค ด้วยแบบทดสอบจากเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาพระพุทธศาสนาในประเด็นต่างๆ</p> <p>- ประเมินจากการทำรายงานและความสามารถในการสื่อสารรายงานนั้น</p>
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>-สามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิเคราะห์ อธิบายวรรณคดีชาดกได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ</p> <p>-สามารถสนับสนุน โต้แย้งนำเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามหลักวิชาการ</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <p>-การบรรยาย/อภิปราย/ซักถาม/สัมมนา</p> <p>-วิเคราะห์ ตีความคำสอนเรื่องต่างๆที่ปรากฏในวรรณคดีชาดก</p> <p>-นักศึกษาแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และมีข้อคิดเห็นร่วมกัน</p>
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>-ประเมินผลจากการศึกษาดูงานและการสอบปลายภาค</p> <p>-ประเมินผลจากการนำเสนอที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>-สังเกตพฤติกรรมการทำงานและการร่วมงานกลุ่ม</p>
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <p>-ทักษะการทำงานเป็นทีม</p> <p>-ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี</p>
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <p>-จัดกิจกรรมกลุ่มในวรรณคดีชาดกร่วมวิเคราะห์และตีความคำสอนในประเด็นต่างๆ</p> <p>-ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม</p> <p>-การนำเสนอผลงานรายกลุ่มเกี่ยวกับวรรณคดีชาดกในประเด็นต่างๆ</p>
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>-ประเมินจากงานที่นำเสนอ และพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม</p>

-การนำเสนอผลงานเกี่ยวกับคำสอนในวรรณคดีในประเด็นต่างๆ
๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา
- การใช้ระเบียบวิธีเชิงตัวเลขในการแก้ปัญหา - การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการทำวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับคำสอน โดยเฉพาะประเด็นต่างๆเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา - การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕.๒ วิธีการสอน
-มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และการนำเสนอ โดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
๕.๓ วิธีการประเมินผล
-ประเมินจากรายงานและรูปแบบการนำเสนอรายงาน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล (กระจายจากคำอธิบายรายวิชา)

ลำดับ ที่	หัวข้อ /รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑-๒	-อธิบายรายวิชาความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับพุทธศาสนา -ประเภทและลักษณะของชาดก	-บรรยายโดยใช้นำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๓-๔	-มหาชนชาดก -สप्तบัณฑิตชาดก	-บรรยายโดยใช้นำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาสรุป	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๕-๖	-อุมาทันตีชาดก -ชาดกนอกนิบาต	-บรรยายโดยใช้นำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนองาน พร้อมสรุป เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการสังคายนา	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๗-๘	-สมุทรโฆษชาดก -กาถีกลอนสุภาพ	-บรรยายโดยใช้นำเสนอ power point และเอกสาร ประกอบการสอน	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.

		-ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนองานพร้อมสรุป	
๕-๑๐	-รายชวามหาเวสสันดรชาดก -บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสารประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนองานพร้อมสรุป	พระเมธีปรีชิตวิบูล ดร.
๑๑-๑๒	-นาฏยลีลาพระมหาชนก -อิทธิพลของวรรณคดีชาดกที่มีต่อสังคมไทย ๑	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสารประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนองานพร้อมสรุป	พระเมธีปรีชิตวิบูล ดร.
๑๓	-อิทธิพลของวรรณคดีชาดกที่มีต่อสังคมไทย ๒	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสารประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนองานพร้อมสรุป	พระเมธีปรีชิตวิบูล ดร.
๑๔-๑๕	สรุปเนื้อหาสาระวิชาวรรณคดีชาดกทั้งหมดและแนะนำข้อสอบ	บรรยายโดยใช้งานนำเสนอ power point และเอกสารประกอบการสอน -ซักถามประเด็นสงสัย -ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มนำเสนองานพร้อมสรุป	พระเมธีปรีชิตวิบูล ดร.
๑๖	สอบวัดผลปลายภาค	-	กรรมการ
กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	สัดส่วนที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	นักศึกษาศึกษาดูงาน	ทุกครั้ง	๑๐%

๒	นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นต่างๆเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของพระพุทธศาสนาในช่วงหลัง	สัปดาห์ที่ ๑๖	๖๐%
๒	นักศึกษาตั้งใจและสนใจเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา (มาเรียน)	ทุกครั้ง	๑๐%
๓	การส่งงานที่ได้รับมอบหมายและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	ทุกครั้ง	๒๐%
๑๐๐%			

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน (มคอ.2 หมวด 7 ข้อ 2)

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก</p> <p>พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตฺโต).(2546).พุทธธรรม.พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พิสิทธิ์ กอบบุญ.(2548). ปูจฺฉา-วิสัยนา : กลวิธีทางวรรณศิลป์ในวรรณคดีไทยพุทธศาสนา.วิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย) กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.</p>
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>พิสิฎฐ์ โศทรสุโพธิ์. ศาสนาเบื้องต้น. เชียงใหม่ : บี เอส การพิมพ์, 2550.</p> <p>มหามกุฏราชวิทยาลัย. พระสูตรและอรรถกถาแปลขุททกนิกาย ชาดก.พิมพ์ครั้งที่4. มคอ. 3 คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หน้า 8 กรุงเทพฯ:</p> <p>โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, มหามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์พิมพ์เนื่องในวโรกาสครบ200ปีแห่งพระราชวงศ์จักรี กรุงรัตนโกสินทร์พุทธศักราช 2525.</p> <p>ศักดิ์ศรี เข้มมั่นคง. วรรณคดีพุทธศาสนาพากย์ไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2543</p> <p>พจนานันท์ สันติ แปลและเรียบเรียง. วิถีแห่งเต๋า กรุงเทพมหานคร :บริษัทเค็ดัดไทย จำกัด, 2544.</p> <p>เสถียร โพรินันทะ. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : บรรณาการ. 2513.</p> <p>สุชาติ หงษา. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาจากอดีตสู่ปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, 2549.</p> <p>สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา. เจิมจันทร์ กังสดาล ภาษาวรรณศิลป์ในวรรณคดีไทย.กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2548</p> <p>แสง จันทร์งาม. ศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชจำกัด, 2534.</p> <p>สุชาวี พลอยหอม. พุทธปรัชญาในพระสูตรต้นตอปฏิถก. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อกร, 2549.</p>
<p>๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <p>ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่างๆในจังหวัดกาญจนบุรี</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา (มคอ. ๒ หมวด ๘ ข้อ ๑)</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความคิดเห็นจากนักศึกษา ได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน (มคอ.๒ หมวด ๘ ข้อ ๑)</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลการเรียนของนักศึกษา
<p>๓. การปรับปรุงการสอน (มคอ.๒ หมวด ๘ ข้อ ๑)</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาให้ทันสมัยและเหมาะสมกับนักศึกษารุ่นต่อไป</p>
<p>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา (มคอ.๒ หมวด ๕ ข้อ ๒)</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชา ได้จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาผลสอบของนักศึกษา</p>
<p>๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา (มคอ.๒ หมวด ๘ ข้อ ๔)</p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ปรับปรุงรายวิชาทุก ๕ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔ -เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอนหรือเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงเพื่อนักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์คำสอนหรือความรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ